YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

9 päivänä syyskuuta 1999 *

Asiassa T-127/98,

UPS Europe SA, Belgian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Bryssel, edustajinaan asianajajat Tom R. Ottervanger, Rotterdam, ja Dirk Arts, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Loeff, Claeys ja Verbeke, 5 rue Charles Martel,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Barry Doherty ja Klaus Wiedner, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

jossa kantaja vaatii EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan (josta on tullut EY 232 artikla) perusteella yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan, että komissio on laiminlyönyt velvoitteensa, koska se ei ole ottanut kantaa kantajan 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus (EYVL 1962, 13, s. 204), 3 artiklan 2 kohdan nojalla tekemään kanteluun, jossa on tuotu esiin Deutsche Post AG:n noudattamia tiettyjä kilpailunvastaisia käytäntöjä,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. M. Moura Ramos sekä tuomarit V. Tiili ja P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies B. Pastor,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 9.3.1999 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Kantaja on yksi United Parcel Service -konsernin (jäljempänä UPS) yhtiöistä, joka harjoittaa pakettien lähetystoimintaa kaikkialla maailmassa. Sillä on edustajia kaikissa Euroopan yhteisön jäsenvaltioissa ja myös Saksassa.

2 Kantaja toimitti 7.7.1994 päivätyllä kirjeellään komissiolle kantelun, jossa se vaati, että komissio aloittaa menettelyn sen toteamiseksi, että Deutsche Bundespostin, josta on sittemmin tullut Deutsche Post AG (jäljempänä Deutsche Post), kilpailunvastainen menettelytapa postipalvelujen markkinoilla sekä postipalvelujen ristiinrahoitus olivat EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan (josta on tullut EY 82 artikla), 90 artiklan (josta on tullut EY 86 artikla), 92 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) ja 93 artiklan (josta on tullut EY 82 artikla) vastaisia.

3 Vuoden 1994 elokuussa pidetyn kantajan ja komission välisen kokouksen jälkeen komissio antoi 11.8.1994 tiedoksi kantelun sekä 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus (EYVL 1962, 13, s. 204; jäljempänä asetus N:o 17), 11 artiklan mukaisesti ensimmäisen kirjeen Deutsche Postille, joka vastasi siihen 24.11.1994. Komissio antoi 28.11.1994 tämän vastauksen eiluottamuksellisen version tiedoksi kantajalle. Kantaja ja komissio myös vaihtoivat näkemyksiä kirjeestä.

4 Komissio esitti 21.3.1995 päivätyssä kirjeessään kantajalle, että kantelu tutkitaan ainoastaan perustamissopimuksen 86 artiklan nojalla ja että mikäli kantaja näin tahtoi, erillinen kantelu "jonka tueksi on esitettävä aineellisesti enemmän näyttöä" voitaisiin tehdä perustamissopimuksen 92 artiklan perusteella.

5 Kantaja esitti 3.4.1995 huomautuksensa 24.11.1994 päivättyyn Deutsche Postin vastaukseen.

6 Komissio lähetti 10.7.1995 asetuksen N:o 17 11 artiklan mukaisesti toisen kirjeen Deutsche Postille. Deutsche Post vastasi kirjeeseen 2.10.1995.

7 Kantaja tiedusteli 13.12.1995 komissiolta perustamissopimuksen 86 artiklaa koskevan kantelunsa käsittelyn edistymisestä.

8 Komissio lähetti 30.4.1996 asetuksen N:o 17 11 artiklan mukaisesti kolmannen kirjeen Deutsche Postille. Deutsche Post vastasi siihen 31.5., 27.6. ja 12.9.1996 päivätyillä kirjeillä.

9 Kantajan edustaja osoitti 19.11.1996 komissiolle vaatimuskirjeen viitaten nimenomaisesti EY:n perustamissopimuksen 175 artiklaan (josta on tullut EY 232 artikla).

10 Komission kilpailuasioista vastaavan pääosaston (PO IV) johtaja Temple Lang lähetti 24.1.1997 edellä mainitun kirjeen johdosta Deutsche Postille tiedonannon, jossa hän totesi seuraavaa:

"Kilpailuasioista vastaava pääosasto tiedottaa teille tällä kirjeellä, että se aikoo hallussaan olevien tietojen perusteella ottaa kielteisen kannan siihen menettelyyn, josta UPS kanteli sekä laatia väitetiedoksiannon, jotta se voisi ehdottaa komissiolle, että tämä tekisi asiassa kielteisen päätöksen. Edellä mainittua menettelyä koskevat komission väitteet esitetään teille perustellussa väitetiedoksiannossa tavanomaisen menettelyn mukaisesti."

Temple Lang lisäsi seuraavaa:

"Tällä hetkellä komission käsiteltävänä olevien asioiden tärkeysjärjestys ja sen työtaakka huomioon ottaen aikataulu käsiteltävänä olevaa asiaa koskevan menettelyn suhteen on toistaiseksi seuraava:

— väitetiedoksianto huhtikuussa 1997;

— asianosaisten kirjalliset huomautukset kesäkuussa 1997;

— kuuleminen heinäkuussa 1997;

— neuvoa-antava komitea syyskuussa 1997;

— lopullinen päätös syksyllä 1997."

11 Deutsche Post vastasi 28.2.1997 tähän kirjeeseen.

12 Komissio vastasi 3.7.1997 kantajan uuteen tiedusteluun asian käsittelyn edistymisestä ilmoittaen, että asian tutkiminen tulee viemään enemmän aikaa sen vuoksi, että eräs Deutsche Postin toinenkin kilpailija oli 23.1.1997 tehnyt kantelun.

13 Komissio antoi 3.7.1997 ulkopuolisen konsulttitoimiston tehtäväksi laatia arvioinnin Deutsche Postin tekemistä tutkimuksista. Komissio vastaanotti 11.9.1997 tämän arvioinnin.

14 Temple Lang ilmoitti 25.8.1997 kantajalle, että komissio keskeyttää perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisen tutkimuksensa ja jatkaa sitä perustamissopimuksen 92 artiklan perusteella.

15 Kantaja vaati 22.10.1997 nimenomaisesti perustamissopimuksen 175 artiklaan vedoten virallisesti komissiota määrittelemään kantansa sen 7.7.1994 tekemään kanteluun, ja se kehotti komissiota harkitsemaan uudelleen sen 25.8.1997 päivätyssä kirjeessä ilmaisemaa kantaa perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisen Deutsche Postia koskevan menettelyn suhteen.

16 PO IV:n pääjohtaja lähetti 19.12.1997 kantajalle kirjeen, jossa viitattiin asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, N:o 127, s. 2268; jäljempänä asetus N:o 99/63/ETY) 6 artiklaan. Pääjohtaja täsmensi tässä kirjeessä seuraavaa:

"Kuten edellä on esitetty, komissio katsoo, että kantelunne on tässä vaiheessa tutkittava vain siltä osin, kuin siinä vedotaan valtiontukia koskevien säännösten rikkomiseen. Komissio aloittaa EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn ensi vuoden alussa. — — Edellä esitetty huomioon ottaen komission virkamiehet ovat tulleet siihen tulokseen, että vaatimustanne, siltä osin kuin se koskee EY:n perustamissopimuksen 86 artiklaa, ei ole syytä hyväksyä."

Pääjohtaja kehotti kantajaa myös esittämään vastineensa. Hän ei kuitenkaan sulkenut pois mahdollisuutta aloittaa uudelleen tutkimukset perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella.

17 Kantaja esitti 2.2.1998 päivätyllä kirjeellään vastineensa 19.12.1997 päivättyyn kirjeeseen riitauttaen komission aikomuksen keskeyttää tutkinta siltä osin, kuin se koski perustamissopimuksen 86 artiklaa. Kantaja kehotti komissiota hylkäämään kantajan tekemän kantelun, mikäli se tälle kannalle asettuisi, kohtuullisessa ajassa tehtävällä virallisella päätöksellä.

18 Kantaja osoitti 2.6.1998 komissiolle vaatimuskirjeen viitaten nimenomaisesti perustamissopimuksen 175 artiklaan, ja se kehotti komissiota tekemään lopullisen päätöksen Deutsche Postia koskevan perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisen menettelyn osalta.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

19 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 7.8.1998 toimittamallaan kannekirjelmällä.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti aloittaa suullisen käsittelyn esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ryhtymättä asian selvittämistoimiin. Kantajaa kehotettiin kuitenkin työjärjestyksen 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena vastaamaan yhteen kysymykseen kirjallisesti.

21 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 9.3.1999 pidetyssä istunnossa.

22 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— toteaa perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisesti, että komissio on laiminlyönyt velvoitteensa, koska se ei ole tehnyt päätöstä kantajan 7.7.1994 tekemästä kantelusta;

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

— määrää kaikista muista tarpeellisiksi katsomistaan toimista.

Kantaja on lisäksi istunnossa vaatinut, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin asettaa komissiolle yhden kuukauden määräajan, jotta se ryhtyy EY:n perustamissopimuksen 176 artiklan (josta on tullut EY 233 artikla) ensimmäisen kohdan mukaisiin toimenpiteisiin tuomion antamisen jälkeen.

23 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Laiminlyönnin toteamista koskeva vaatimus

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

24 Kantaja viittaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-282/95 P, Guérin automobiles vastaan komissio, 18.3.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. I-1503, 36 kohta) ja katsoo, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission on joko käynnistettävä menettely sitä vastaan, joka kantelu koskee tai sitten sen on tehtävä lopullinen päätös kantelun hylkäämisestä, kun kantelija on esittänyt vastineensa asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaisesti osoitettuun kirjeeseen.

25 Kantaja lisää, että komission päätös on hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti tehtävä kohtuullisessa ajassa kantelijan vastineen vastaanottamisesta (ks. em. asia Guérin automobiles v. komissio, tuomion 37 kohta). Kantajan mukaan kanteen nostamisen ajankohtana, eli kuusi kuukautta kantajan vastineen jälkeen, komissio ei edelleenkään ollut tehnyt päätöstään.

26 Kantaja korostaa, että kantelu tehtiin alun perin vuoden 1994 heinäkuussa, joten komissiolla on ollut enemmän kuin neljä vuotta aikaa tutkia se.

27 Kantaja väitti myös istunnossa, että perustamissopimuksen 86 ja 92 artikla eivät sulje toisiaan pois. Komissiolla on siten velvollisuus tehdä tutkimus näiden kahden säännöksen perusteella samalla tavalla ja samanaikaisesti.

28 Vastaaja esittää, että kantelussa tuodaan esiin erityisesti se, että Deutsche Post on tukenut kirjemonopolistaan saamillaan tuloilla pakettipalveluja ristisubventointina. Kantelu tuo esiin taloudelliseen analyysiin liittyviä mutkikkaita kysymyksiä etenkin Deutsche Postin veloittamien hintojen ja sen kulurakenteen osalta. Kantelu edellyttää komission mukaan myös, että komissio analysoi Deutsche Postille asetettujen julkisia palveluja koskevien velvoitteiden laajuutta. Lisäksi komission on myös otettava huomioon Deutsche Postia koskeva rinnakkainen kantelu.

29 Komissio lisää, että se on harkinnut uudelleen kantaansa vastaanotettuaan kantajan 2.2.1998 päivätyn kirjeen ja että se on päättänyt aloittaa tutkimukset uudelleen perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella ja keskeyttää perustamissopimuksen 92 artiklan mukaiset tutkimukset. Tämä uusi lähestymistapa kuitenkin vaatii perusteellista tutkintaa, jota ei voida saada päätökseen muutamassa viikossa.

30 Komissio väittää, että tällaisessa tilanteessa ei voida kohtuudella odottaa, että se olisi saanut tutkimuksensa päätökseen tässä vaiheessa, mikä sulkee pois sen, että komissio olisi syyllistynyt laiminlyöntiin.

31 Komissio täsmensi istunnossa, että se on todennäköisesti syyllistynyt perustamissopimuksen 175 artiklan rikkomiseen teknisesti, mutta että se ei ole voinut menetellä toisinkaan tässä asiassa. Se lisäsi, että kantajalla on oikeus saada päätös siitä, onko perustamissopimuksen 86 artiklaa rikottu, mutta että asiaan liittyvät seikat huomioon ottaen se ei ole tahtonut hylätä kantelua, joka saattaa olla aiheellinen.

32 Komissio myöntää samaten, että perustamissopimuksen 86 ja 92 artikla eivät ole toisensa poissulkevia, mutta se lisää, että näiden kahden artiklan rikkomisen samanaikainen tutkiminen olisi voimavarojen tuhlaamista.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

33 Aluksi on selvennettävä laiminlyönnin toteamista koskevan vaatimuksen kohde kanteessa. Tämän vaatimuksen tarkoituksena on komission laiminlyönnin toteaminen kantajan 7.7.1994 esittämän kantelun osalta sillä perusteella, että kuusi kuukautta oli kulunut siitä, kun kantaja oli 2.2.1998 esittänyt vastineensa komission 19.12.1997 päivättyyn kirjeeseen asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaisesti. Vastaaja täsmensi istunnossa, että se on todennäköisesti syyllistynyt perustamissopimuksen 175 artiklan rikkomiseen teknisesti eikä se riitauttanut sitä seikkaa, että laiminlyöntiä koskevan vaatimuksen kohteena on yllämainittu. Kantaja vahvisti vastauksessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen, että sen kanne koskee ainoastaan komission mahdollista laiminlyöntiä kantajan perustamissopimuksen 86 artiklaan perustuvan kantelun tutkimisessa.

34 Laiminlyöntiin perustuvan vaatimuksen aiheellisuuden ratkaiseminen edellyttää sen tutkimista, onko komissiolla perustamissopimuksen 175 artiklassa tarkoitetun vaatimuskirjeen saadessaan ollut velvollisuus toimia (asia T-95/96, Gestevisión Telecinco v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3407, 71 kohta).

35 Oikeuskäytännön mukaan kantelijalle osoitettu kirje, joka vastaa asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklassa asetettuja edellytyksiä, on perustamissopimuksen 175 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu kannan määrittely (asia 125/78, GEMA v. komissio, tuomio 18.10.1979, Kok. 1979, s. 3173, 21 kohta). Siten tällainen kannan määrittely lopettaa komission laiminlyönnin (em. asia Guérin automobiles v. komissio, tuomion 30 ja 31 kohta).

36 Samoin on vakiintunutta oikeuskäytäntöä, että kun kantelija on antanut vastineensa asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaiseen ilmoitukseen, komission on joko käynnistettävä menettely sitä vastaan, jota kantelu koskee, taikka sitten komission on tehtävä lopullinen päätös kantelun hylkäämisestä, mistä voidaan nostaa kumoamiskanne yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (em. asia Guérin automobiles v. komissio, tuomion 36 kohta).

37 Saman oikeuskäytännön mukaan komission lopullinen päätös on hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti tehtävä kohtuullisessa ajassa kantelijan vastineen vastaanottamisesta (em. asia Guérin automobiles v. komissio, tuomion 37 kohta).

38 Hallinnollisen menettelyn keston kohtuullisuutta on arvioitava tapauskohtaisesti ja arvioinnissa on otettava huomioon muun muassa asiayhteys, ne eri menettelyvaiheet, joita komission on noudatettava, asianosaisten toiminta menettelyn aikana, asian vaikeusaste sekä asian merkitys eri osapuolille (asia T-73/95, Oli-

veira v. komissio, tuomio 19.3.1997, Kok. 1997, s. II-381, 45 kohta ja yhdistetyt asiat T-213/95 ja T-18/96, SCK ja FNK v. komissio, tuomio 22.10.1997, Kok. 1997, s. II-1739, 57 kohta).

39 Käsiteltävänä olevassa asiassa kantaja esitti kantelunsa 7.7.1994. Kantaja esitti 2.2.1998 vastineensa 19.12.1997 päivättyyn ilmoitukseen, joka oli osoitettu kantajalle asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaisesti. Vaatimuskirje esitettiin 2.6.1998 ja kantaja toimitti 7.8.1998 kannekirjelmänsä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen. Tästä seuraa, että kantajan vastineen vastaanottamisesta laskien neljä kuukautta oli kulunut silloin, kun komissiolle esitettiin perustamissopimuksen 175 artiklan mukainen vaatimuskirje ja kuusi kuukautta oli puolestaan kulunut kanteen nostamisen ajankohtana.

40 Kuluneen ajan riittävyyden arvioimiseksi on tutkittava, mihin toimenpiteisiin komission olisi pitänyt ryhtyä kyseisenä aikana. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti asiassa T-64/89, Automec vastaan komissio, 10.7.1990 antamassaan tuomiossa (Kok. 1990, s. II-367, 45—47 kohta), kantelun tutkimismenettely koostuu kolmesta perättäisestä vaiheesta. Kantelun esittämisen jälkeisessä ensimmäisessä vaiheessa komissio kerää tietoja, joiden perusteella se voi arvioida sitä, mihin toimenpiteisiin se ryhtyy kantelun johdosta. Tähän vaiheeseen voi kuulua komission ja kantelijan välinen epävirallinen näkemysten vaihto, jonka tarkoituksena on kantelun kohteena olevien tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen täsmentäminen sekä se, että kantelijalle annetaan tilaisuus väitteidensä kehittelyyn, tarvittaessa komission virkamiesten ensireaktioiden perusteella. Toisessa vaiheessa eli asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaisessa ilmoituksessaan komissio ilmoittaa kantelijalle ne perustelut, joiden vuoksi se katsoo, ettei kantelu anna aihetta vaadittuihin jatkotoimiin, sekä kehottaa kantelijaa esittämään mahdollisen vastineensa komission asettamassa määräajassa. Kolmannessa vaiheessa komissio tutkii kantelijan esittämän vastineen. Vaikka asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklassa ei nimenomaisesti näin säädetä, komission on tämän vaiheen päättyessä joko käynnistettävä menettely sitä vastaan, jota kantelu koskee, tai sitten sen on tehtävä lopullinen päätös kantelun

hylkäämisestä, mistä voidaan nostaa kumoamiskanne yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (em. asia Guérin automobiles v. komissio, tuomion 36 kohta).

41 Kun kantaja osoitti 2.6.1998 komissiolle perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisen vaatimuskirjeensä kehottaen tätä määrittelemään kantansa sen kanteluun, kantelun tutkimismenettely oli käsiteltävänä olevassa asiassa kolmannessa ja viimeisessä vaiheessa. Komissiolle oli esitetty kantelu perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomisesta 47 kuukautta aikaisemmin ja se oli jo aloittanut asian tutkimisen. Tämän johdosta sen arvioimiseksi, onko kantajan asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaiseen ilmoitukseen antaman vastineen ja komissiolle osoitetun vaatimuskirjeen välillä kuluneen ajan pituus hyväksyttävissä, on syytä ottaa huomioon tutkimukseen jo kuluneet vuodet, asian tutkimisen nykyinen vaihe sekä asianosaisten näkökannat kokonaisuudessaan.

42 Tästä seuraa, että vaatimuskirjeen esittämisen ajankohtana komission olisi pitänyt käynnistää menettely sitä vastaan, jota kantelu koskee, tai sitten sen olisi pitänyt tehdä lopullinen päätös kantelun hylkäämisestä. Sen ei olisi pitänyt aloittaa tutkimusta uudelleen. Siten ei voida hyväksyä komission puolustukseksen esittämää väitettä, jonka mukaan tilanteen uudelleenarviointi on tehty vasta sen jälkeen, kun sen oli ottanut vastaan kantajan asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaiseen ilmoitukseen antaman vastineen, ja jonka mukaan komissiolta ei voida kohtuudella odottaa, että se olisi saattanut tutkimuksensa päätökseen tässä vaiheessa eli vain vähän sen jälkeen kun se oli päättänyt keskittyä perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomisen tutkimiseen.

43 Komission olisi päin vastoin pitänyt kohtuudella voida käynnistää menettely sitä vastaan, jota kantelu koskee, tai sitten sen olisi pitänyt tehdä lopullinen päätös kantelun hylkäämisestä, ellei se pysty osoittamaan sellaisten poikkeuksellisten seikkojen olemassaoloa, joiden vuoksi näin pitkien aikojen kuluminen oli puolustettavissa (em. asia Gestevisión Telecinco v. komissio, tuomion 81 kohta).

44 On kuitenkin todettava, että komission esittämillä väitteillä ei voida perustella sitä, ettei se ryhtynyt toimenpiteisiin edellä mainitussa ajassa.

45 Lisäksi on todettava, että komissio ei kiellä velvollisuuttaan ryhtyä toimenpiteisiin. Komissio on samoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämään kysymykseen antamassaan vastauksessa vahvistanut, että istunnon pitämisajankohtana ei ollut ryhdytty minkäänlaisiin toimenpiteisiin 19.12.1997 päivättyyn kirjeeseen liittyvän kantajan vastineen johdosta, mitä tulee kanteluun perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella. Komissio on siten myöntänyt, että se ei edelleenkään ole käynnistänyt menettelyä sitä vastaan, jota kantelu koskee, eikä se myöskään ole tehnyt lopullista päätöstä kantelun hylkäämisestä. Komissio jopa myönsi istunnossa, että se ei käsiteltävänä olevassa asiassa ole toiminut "vakuuttavalla tavalla" ja että perustamissopimuksen 175 artiklaa on selvästi rikottu.

46 Edellä esitetystä seuraa, että komission on katsottava laiminlyöneen velvollisuutensa 2.8.1998, eli kahden kuukauden kuluttua siitä, kun se 2.6.1998 oli vastaanottanut sille esitetyn kehotuksen ryhtyä toimenpiteisiin, koska se ei käynnistänyt menettelyä sitä vastaan, jota kantajan 7.7.1994 tekemä kantelu koski, tai tehnyt lopullista päätöstä tämän kantelun hylkäämisestä.

47 Tämän johdosta perustamissopimuksen 86 artiklaa koskevan, laiminlyönnin toteamista koskevan vaatimuksen on katsottava olevan aiheellinen.

Vaatimus, jonka mukaan komissiolle on asetettava yhden kuukauden määräaika, jotta se ryhtyy perustamissopimuksen 176 artiklan mukaisiin toimenpiteisiin

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

48 Kantaja on istunnossa vaatinut, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin asettaa komissiolle yhden kuukauden määräajan, jotta tämä ryhtyy perustamissopimuksen 176 artiklan ensimmäisen alakohdan mukaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin tuomion antamisen jälkeen. Mikäli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei hyväksy tätä vaatimusta, kantaja katsoo, että sen on nostettava toinen kanne perustamissopimuksen 175 artiklan nojalla. Kantaja katsoo, että tämä vaatimus on otettava tutkittavaksi kanteen vaatimusten kolmannessa kohdassa yleisyys huomioon ottaen.

49 Komissio on tältä osin kiistänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivallan tällaisen velvoitteen asettamiseksi.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

50 Tänä vaatimus on jätettävä tutkimatta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa antaa määräyksiä yhteisöjen toimielimille (asia T-47/96, SDDDA v. komissio, määräys 12.11.1996, Kok. 1996, s. II-1559, 45 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on siten perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisesti ainoastaan mahdollisuus todeta lainvastaisen laiminlyönnin olemassaolo. Kyseisen toimielimen on tämän jälkeen perustamissopimuksen 176 artiklan mukaisesti toteutettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Oikeudenkäyntikulut

51 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

52 Komissio on hävinnyt asian, joten se on kantajan vaatimusten mukaisesti velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(neljäs jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Komissio on jättänyt noudattamatta EY:n perustamissopimuksen mukaiset velvoitteensa, koska se ei käynnistänyt menettelyä sitä vastaan, jota kantajan 7.7.1994 tekemä kantelu koski, tai tehnyt lopullista päätöstä kantelun hylkäämisestä sen jälkeen, kun kantaja oli 2.2.1998 esittänyt vastineen sille**

neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklan mukaisesti osoitettuun ilmoitukseen.

2) **Kanne jätetään tutkimatta muilta osin.**

3) **Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Moura Ramos Tiili Mengozzi

Julistettiin Luxemburgissa 9 päivänä syyskuuta 1999.

H. Jung

kirjaaja

R. M. Moura Ramos

neljännen jaoston puheenjohtaja